

CENTRALE RAAD VAN BEROEP

KBW 1994/1

UITSpraak

in het geding tussen:

het bestuur van de Sociale Verzekeringsbank, appellant,

en

A., wonende te B., gedaagde.

I ONTSTAAN EN LOOP VAN HET GEDING

Onder dagtekening 17 juni 1993 heeft appellant aan gedaagde kennis gegeven van zijn beslissing tot weigering van kinderbijslag ingevolge de Algemene Kinderbijslagwet (hierna: AKW) ten behoeve van gedaagdes kinderen over het eerste kwartaal 1991 tot en met het vierde kwartaal 1992.

De Arrondissementsrechtbank te Maastricht heeft bij uitspraak van 13 december 1993 het namens gedaagde tegen deze beslissing ingestelde beroep gegrond verklaard, de bestreden beslissing vernietigd en bepaald dat appellant een nieuwe beslissing neemt met inachtneming van het gestelde in die uitspraak.

Appellant is van deze uitspraak in hoger beroep gekomen bij de Raad. Bij aanvullend beroepschrift van 17 maart 1994 zijn de gronden voor het hoger beroep uiteengezet.

Namens gedaagde heeft mr. J.T.J. Gorissen, advocaat te Heerlen, bij schrijven van 6 mei 1994 een verweerschrift (met bijlagen) ingediend.

Het geding is behandeld ter terechtzitting van de Raad, gehouden op 24 augustus 1994, waar voor appellant is verschenen L.P.M. Hamelers, werkzaam bij de Sociale Verzekeringsbank, districtskantoor Maastricht, terwijl gedaagde niet is verschenen.

II MOTIVERING

Bij zijn oordeelsvorming gaat de Raad uit van de volgende feiten en omstandigheden.

Gedaagde is op 21 november 1989 met haar twee kinderen vanuit Somalië in Nederland aangekomen. Op dezelfde dag heeft zij politiek asiel aangevraagd. Op 19 december 1989 is haar echtgenoot in Nederland aangekomen. Een dag later heeft ook hij politiek asiel aangevraagd. Op 17 november 1990 wordt een derde kind geboren. Sedert februari 1991 volgt het oudste kind van gedaagde onderwijs aan een basisschool.

Op 8 maart 1991 wordt door het Ministerie van Justitie afwijzend beslist op de verzoeken van zowel gedaagde als haar echtgenoot om erkenning als vluchteling(e) en om verlening van een vergunning tot verblijf. Op 18 april 1991 hebben beiden een herzieningsverzoek ingediend. Op 21 juni 1991 wordt aan gedaagde toegestaan in Nederland te blijven. Op 30 juli 1991 wordt aan de echtgenoot van gedaagde toegestaan in Nederland te blijven. Gedaagde en haar echtgenoot volgen sedert september 1991 lessen in de Nederlandse taal.

Op 30 maart 1992 wordt zowel aan gedaagde als aan haar echtgenoot een formele verklaring van niet-verwijderbaarheid aangeboden, welke zij beiden weigeren te ondertekenen.

Op 21 augustus 1992 wordt een vierde kind geboren. Op 12 oktober 1992 wordt gedaagde als vluchteling erkend, terwijl haar echtgenoot op dezelfde dag een tijdelijke verblijfsvergunning heeft verkregen. Gedaagde was in de in geding zijnde periode gehuisvest in het kader van de Regeling Opvang Asielzoekers (hierna: ROA) en ontving een uitkering ingevolge de ROA. Gedaagde was voorts aangesloten bij een kerkgenootschap.

De in rubriek I vermelde weigering om aan gedaagde kinderbijslag toe te kennen berust op de overweging dat gedaagde in de in geding zijnde periode geen ingezetene was als bedoeld in artikel 6 van de AKW, zodat zij niet kan worden aangemerkt als verzekerde ingevolge de AKW.

De eerste rechter heeft de bestreden beslissing vernietigd omdat naar zijn oordeel gedaagde nader had dienen te onderzoeken of de beslissing tot weigering van een verblijfsvergunning in maart 1990 -mede gelet op de verstrekking van een verblijfsvergunning in oktober 1992- al dan niet terecht was genomen.

Voorts heeft de eerste rechter geoordeeld dat, indien zou blijken dat de verblijfsvergunning in maart 1990 niet ten onrechte zou zijn geweigerd, gedaagde reeds per 1 juli als ingezetene moet worden beschouwd, omdat het oudste kind van gedaagde sedert februari 1991 onderwijs volgde, gedaagde en haar echtgenoot sedert september 1991 lessen volgden in de Nederlandse taal, gedaagde aangesloten was bij een kerkgenootschap en omdat in oktober alsnog een verblijfsvergunning werd verleend.

In hoger beroep heeft appellant -kort samengevat- aangevoerd dat gedaagde op de zogenaamde peildata van de in geding zijnde perioden wegens het ontbreken van een verblijfsvergunning geen juridische binding met Nederland had/ dat gedaagde evenmin een economische binding met Nederland had en dat gedaagde wel een beginnende sociale binding met Nederland had. De beginnende sociale binding legde in dit verband onvoldoende gewicht in de schaal om reeds te kunnen spreken van een persoonlijke band van duurzame aard met Nederland en mede op grond daarvan van een in Nederland gecentreerd maatschappelijk leven. Voorts heeft appellant betoogd dat het niet op zijn weg ligt om onderzoek te doen naar de juistheid van de weigering van de verblijfsvergunning in maart 1990.

Gedaagde heeft daartegen onder meer aangevoerd dat er sinds 21 juni 1991, toen aan haar werd medegedeeld dat zij niet uit Nederland verwijderd zou worden, sprake was van een juridische binding, althans een begin daarvan, met Nederland. Voorts heeft gedaagde zich op het standpunt gesteld dat appellant, gelet op het zorgvuldigheidsbeginsel, wel gehouden is onderzoek te doen naar de juistheid van de weigering van de verblijfsvergunning in maart 1990, temeer daar een dergelijk onderzoek betrekkelijk eenvoudig zou zijn.

De Raad overweegt het volgende.

Anders dan de eerste rechter is de Raad van oordeel dat op appellant niet de verplichting rust om in een geval als het onderhavige te onderzoeken of een eerdere door het Ministerie van Justitie genomen beslissing tot weigering van een verblijfsvergunning op juiste gronden is genomen. De Raad is van oordeel dat -nog daargelaten de vraag of en in hoeverre bij de vaststelling van het ingezetenschap de juistheid van weigering van een verblijfsvergunning een rol speelt- onder de gegeven omstandigheden het meer op de weg van gedaagde ligt om aannemelijk te maken dat de verblijfsvergunning op onjuiste gronden is geweigerd.

Vervolgens komt de Raad toe aan de beoordeling van de vraag of in de geding zijnde periode het centrum van het maatschappelijk leven van gedaagde in Nederland was komen te liggen.

De Raad overweegt daaromtrent het volgende.

Ingevolge artikel 2 van de AKW is ingezetene degene die in Nederland woont. De vraag, waar gedaagde op de in geding zijnde periode woonde, wordt voor de toepassing van de AKW ingevolge artikel 3, eerste lid, van die wet naar de omstandigheden beoordeeld. Naar vaste jurisprudentie

is daarbij in het bijzonder van belang in welke mate er sprake is van sociale/ economische en juridische binding van de betrokken persoon met Nederland. Op het moment dat aan de hand van deze criteria kan worden vastgesteld dat het middelpunt van het maatschappelijk leven in Nederland is komen te liggen, mag worden aangenomen dat de betrokken persoon zijn/haar woonplaats in Nederland heeft.

De eerste rechter heeft geoordeeld dat gedaagde op 1 juli 1991 als ingezetene van Nederland dient te worden aangemerkt.

De Raad constateert dat gedaagde op 1 juli 1991 -hoewel het haar inmiddels was toegestaan in Nederland te verblijven- niet over een geldige verblijfstitel beschikte en dat zij geen economische activiteiten verrichtte. Wel kan op die datum gesproken worden van enige sociale binding, omdat, naast het reeds anderhalf jaar durende verblijf in Nederland, gedaagdes oudste kind inmiddels enige maanden onderwijs aan een basisschool genoot en gedaagde lid was van een kerkgenootschap.

Desondanks is de Raad -anders dan de eerste rechter- van oordeel dat op 1 juli 1991 de sociale binding van gedaagde met Nederland nog niet van zodanige aard en gewicht was, dat, in samenhang met haar binding met Nederland in economisch en juridisch opzicht, op die datum reeds gezegd kon worden dat het middelpunt van haar maatschappelijk leven in Nederland was komen te liggen.

Niettemin is de Raad van oordeel dat de bestreden beslissing voor vernietiging in aanmerking komt. Uit de hiervoor vermelde gegevens blijkt dat gedaagde en haar echtgenoot sedert september 1991 lessen in de Nederlandse taal zijn gaan volgen. Voorts is zowel aan gedaagde als aan haar echtgenoot op 30 maart 1992 een formele verklaring van niet-verwijderbaarheid aangeboden. Deze gegevens -mede bezien in het licht van het reeds twee jaren durende verblijf in Nederland, het kerklidmaatschap en het genieten van onderwijs door het oudste kind- leiden de Raad tot de conclusie dat in ieder geval met ingang van het tweede kwartaal 1992 gezegd kan worden dat het middelpunt van het maatschappelijk leven van gedaagde in Nederland is komen te liggen.

Uit het vorenstaande vloeit voort dat zowel de aangevallen uitspraak als de bestreden beslissing voor vernietiging in aanmerking komen.

Met betrekking tot de kosten van het geding in hoger beroep acht de Raad termen aanwezig om op grond van artikel 8:75 van de Awb de Sociale Verzekeringsbank te veroordelen in de kosten van de aan gedaagde in hoger

beroep verleende rechtsbijstand, begroot op f 710,—. Van andere te vergoeden kosten is de Raad niet gebleken.

Gelet op het vorenstaande alsmede op artikel 22, derde lid, van de Beroepswet, stelt de Raad ten slotte vast dat van appellant een recht van f 600,— dient te worden geheven.

De Raad beslist mitsdien als volgt.

III. BESLISSING

De Centrale Raad van Beroep,

Recht doende:

Vernietigt de aangevallen uitspraak, alsmede de bestreden beslissing;
Bepaalt dat appellant een nadere beslissing zal nemen met inachtneming 's Raads uitspraak;
Bepaalt dat van appellant een recht van f 600,— wordt geheven;
Veroordeelt appellant in de proceskosten van het hoger beroep tot een bedrag groot f 710,—, te betalen door de Sociale Verzekeringsbank;

Aldus gegeven door mr. A.F.M. Brenninkmeijer als voorzitter en prof. mr. J.F.M. Giele en prof. mr. I.P. Asscher-Vonk als leden, in tegenwoordigheid van mr. H.J. van Dijk als griffier.

Uitgesproken in het openbaar op 5 oktober 1994 door mr. B.J. van der Net als voorzitter, in tegenwoordigheid van voornoemde griffier.

(get.) B.J. van der Net. (get.) A.F.M. Brenninkmeijer.

(get.) H.J. van Dijk.

Tegen een uitspraak van de Centrale Raad van Beroep ingevolge de Algemene Kinderbijslagwet kan ieder der partijen beroep in cassatie instellen, maar alleen ter zake van schending of verkeerde toepassing van het bepaalde bij of krachtens een der artikelen 1, tweede en derde lid, 2, 3 en 6 van die wet.

Dit beroep wordt ingesteld door binnen zes weken na de op dit afschrift van de uitspraak vermelde verzenddatum, een beroepschrift in cassatie aan de Centrale Raad van Beroep in te zenden.